

48. Bogeviken och Spillings

Bogeviken var under vikingatiden en av Gotlands viktigaste hamnar. Härifrån seglade vikingarna iväg på sina långa handelsresor längs de ryska floderna och hit kom även utländska handelsresande långväga ifrån. År 1999 gjordes ett sensationellt fynd på en åker vid Spillings. Då hittade man världens största vikingatida silverskatt.

Bogeviken, invid Slite, är idag en lagunliknande insjö, men under vikingatiden var den en av öns viktigaste och bäst skyddade hamnar. Minst två vikingatida hamnar har funnits här. Den ena låg vid Bogevikens västra strand, intill Boge kyrka, den andra innanför hamnen i Slite.

Undersökningar visar att hamnen vid kyrkan varit i funktion även under medeltid. Här byggdes också kyrkan. Troligen har hamnen varit vida känd, för på en runsten i Uppland nämns en plats som heter Boge. Vid hamnen finns flera gravfält och man har hittat flera vikingatida silverskatter här. Här fann man även en runsten, Pilgårdsstenen, som berättar om vikingarnas resor i österled. Idag finns runstenen utställd på Gotlands Fornsal På läns museet på Gotland.

Intill den andra vikingatida hamnen, innanför dagens hamn i Slite, låg en gång ett gravfält från vikingatiden. Föremålen i gravarna kom från Gotland, det svenska fastlandet och Baltikum.

Norr om Bogeviken ligger gården Spillings. Där fann

arkeologerna sommaren 1999 världens hittills största vikingatida silverskatt. Dess vikt var nära 68 kg. Undersökningar har visat att skatten gömdes under golvet i ett magasin strax efter år 870 e. Kr. Skatten innehåller ca 14 300 mynt. De allra flesta mynten är arabiska. Här finns också ett stort antal armband, armbyglar, fingerringar och spiralringar som tillverkats på Gotland. Dessutom finns en mängd obearbetad silver. Många av föremålen hade buntats ihop till bestämda vikter efter det gamla vikingatida viktsystemet, marken.

Intill skatten fann arkeologerna spår av en träkista med järnbeslag. I kistan hade ca 20 kg av baltiska bronsföremål förvarats. Kanske skulle silvret användas som betalning inom handeln, kanske skulle silvret och bronsföremålen gjas om till nya föremål.

Av den vikingatida byggnaden finns inga spår ovan mark, eftersom här är åker idag. Spillingsskatten och bronsföremålen visas på Gotlands Fornsal på Läns museet på Gotland.

Vägbeskrivning från Visby: Kör väg 147 mot Slite. Sväng vänster mot Boge och Othem. Efter några km, tag höger mot Slite. Strax innan samhället ligger fyndplatsen till vänster om vägen.

